

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců Mgr. Martina Kříže a JUDr. Naděždy Řehákové v právní věci žalobce: **IMEX Group s.r.o.**, se sídlem Ostrava – Moravská Ostrava, Milíčova 1343/16, IČ: 25829050, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Brno, Těšnovská 9, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Praha 1, Na Františku 32, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 29.7.2009, č.j. 55872/08/07400/01000

t a k t o:

- I. **Rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 29.7.2009 č.j. 55872/08/07400/01000 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 18.349,50 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta JUDr. Radka Ondruše.**

O d ů v o d n ě n í:

Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“) ministr průmyslu a obchodu zamítl rozklad podaný žalobcem proti rozhodnutí Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 27.11.2008, č.j. 44860/08/07430/07400 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“) kterým mu byla odejmuta licence č. B081220390 k vývozu vojenského materiálu - min pro minomet ráže 82 mm KE do Gruzie, a toto rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí orgán rozhodující o rozkladu konstatoval, že Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu zahájila dne 17.10.2008 z moci úřední ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) řízení o odnětí shora uvedené licence pro vývoz vojenského materiálu, vydané žalobci s platností od 22.5.2008 do

31.12.2008. Důvodem pro zahájení správního řízení byl písemný požadavek Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6.10.2008, č.j. 132575/2008-SZBF, aby Licenční správa Ministerstva průmyslu a obchodu (dále jen „Licenční správa“) z důvodu ohrožení zahraničně politických zájmů České republiky zahájila ve smyslu ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 38/1994 Sb.“) řízení o odejmutí předmětné licence. V odůvodnění tohoto písemného stanoviska Ministerstvo zahraničních věcí (dále jen „MZV“) popisuje nestabilní situaci v Gruzii po vypuknutí gruzínsko-ruského konfliktu v srpnu 2008, kdy na jejím území jsou přítomny jednotky Ruské federace a dochází k celé řadě vojenských incidentů. Špatná humanitární situace a problémy s návratem uprchlíků do zón konfliktů jsou dalšími aspekty velmi složité situace na území Gruzie. Žalobce se dopisem ze dne 20.10.2008 vyjádřil k probíhajícímu správnímu řízení. Nesouhlasil se zahájením inkriminovaného správního řízení z moci úřední a zdůraznil, že správní úřad je vázán platným závazným stanoviskem MZV, které může být změněno pouze postupem dle ustanovení § 94 a násl. Ministr průmyslu a obchodu dopisem ze dne 21.10.2008, č. j. 44142/05/07400/01000 požádal ministra zahraničních věcí o řádné zdůvodnění pro správní řízení o odejmutí licence do teritoria Gruzie a současně požádal o stanovisko, zda ve vývoji tohoto teritoria nenastaly nové skutečnosti, které by mohly mít vliv na vedené správní řízení. Ministr zahraničních věcí odpověděl dopisem ze dne 5.11.2008 č.j. 134953/2008-SZBP, z něhož vyplynulo, že původní požadavek MZV na zahájení správního řízení o odejmutí licence včetně jeho zdůvodnění se potvrzuje.

Správní úřad dne 7.11.2008 písemně informoval žalobce o ukončení dokazování v rámci vedeného správního řízení a stanovil mu lhůtu pro nahlížení do spisu a seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí v termínu do 12.11.2008. Žalobce požádal Licenční správu o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, a to minimálně do 20.11.2008. S přihlédnutím k zájmu účastníka řízení správní úřad rozhodl o prodloužení lhůty k nahlížení do spisu do 21.11.2008. Žalobce této možnosti nevyužil a ve stanovené lhůtě se ke shromážděným podkladům v rámci daného správního řízení nevyjádřil. Licenční správa vydala dne 27.11.2008 rozhodnutí o odejmutí předmětné licence, proti kterému podal žalobce rozklad. V něm namítl, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je dílem nezákonné a dílem nepřezkoumatelné pro neodůvodněné stanovisko MZV. Licenční správa má dle tvrzení žalobce jako hlavní a jediný podklad pro vydání rozhodnutí písemné stanovisko MZV ze dne 2.10.2008, č.j. 132368/2008-SZBP, doplněné stanoviskem ze dne 6.10.2008 č.j. 132575/2008-SZBP a potvrzené stanoviskem ministra zahraničních věcí ze dne 5.11.2008 č.j. 134953/2008-SZBP. Ze správního spisu však není zřejmé, zda se v dané souvislosti jedná o prostá vyjádření MZV, kterými není nalézací správní úřad vázán, či o závazná stanoviska ve smyslu § 16 zákona č. 38/1994 Sb. Pokud by se v daném případě nejednalo o závazná stanoviska MZV věci tak, jak je má na mysli § 16 zákona č. 38/1994 Sb., nýbrž toliko o podněty k postupu dle § 19 odst. 1 citovaného zákona, nebyl by nalézací správní úřad jejich obsahem výslovně vázán, nýbrž by z nich toliko vycházel v rámci svého správního uvážení. Skutečnou povahu těchto podání MZV však nalézací správní úřad v rámci správního řízení dále nezjišťoval ani nepodrobil své přezkumné kognici, a v rozporu s § 3 správního řádu tak rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného stavu věci. Pokud by nalézací správní úřad vyjádření MZV považoval za závazná stanoviska ve věci dle § 16 zákona č. 38/1994 Sb., je povinen je jako taková výslovně označit a jako důkaz provést, aby o jejich povaze nebylo v případě jejich soudního přezkumu sporu. V předchozím řízení o vydání licence k obchodu s vojenským materiálem bylo ze strany MZV vydáno kladné závazné stanovisko (souhlas) s vydáním licence, které nebylo zrušeno zákonným způsobem, jak to vyžaduje § 149 správního řádu v návaznosti na případné přezkumné či obnovené řízení ve věci. Nalézací správní úřad je tedy v daném případě povinen vycházet z platného souhlasu MZV k vydání

předmětné licence, který je jako jediný závazným stanoviskem dotčeného správního úřadu ve věci. V souladu s § 16 citovaného zákona je nalézací správní úřad povinen se tímto závazným stanoviskem řídit do doby, než bude zrušeno zákonem předepsaným způsobem. Dle § 149 odst. 5 správního řádu je správní úřad při své rozhodovací činnosti vázán vydaným závazným stanoviskem, od něhož se lze odchýlit pouze tehdy, pokud jej nadřízený správní úřad zákonem stanoveným procesním způsobem změní nebo zruší. Takto však příslušný správní úřad nepostupoval. Žalobce považuje vyjádření MZV ze dne 6.10.2008 za neúplné a neodpovídající skutečnému stavu věci. Namítl, že nalézací správní úřad je povinen rozhodovat na základě skutkového stavu platného v době vydání rozhodnutí a nikoliv na základě předpokladů a domněnek MZV v době zahájení správního řízení. Má za to, že v dané době se na území Gruzie, s výjimkou Abcházie a Severní Osetie, nenacházely žádné vojenské jednotky Ruské federace. Ani v době doručení vyjádření MZV, ani v době vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebyly na území Gruzie zaznamenány žádné vojenské incidenty. Z dostupných pramenů nebyly zaznamenány rovněž žádné humanitární katastrofy, které ostatně nemají na rozhodnutí vliv. Před vydáním rozhodnutí ve věci je nalézací správní úřad povinen ověřit aktuálnost a pravdivost vyjádření MZV, zvláště za situace, kdy se ukazuje jako nepravdivé již v době svého vydání. Na základě výše uvedeného lze mít dle žalobce za to, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně je předčasné, vydané na základě nedostatečně zjištěného stavu věci a sporných skutečností sdělených dotčeným správním úřadem, který dal podnět k zahájení předmětného řízení v rozporu s vlastním platným závazným stanoviskem v dané věci. Po stránce skutkové pak lze mít za to, že postupem nalézacího správního úřadu byl porušen zákon poté, kdy správní úřad ze skutečností sdělených MZV vycházel jako z faktu, aniž by je podrobil vlastnímu správnímu uvážení. Tím nalézací správní úřad porušil zásadu materiální pravdy, jakož i zásadu zákonnosti a legitimního očekávání, vyjádřené v ustanovení § 2 odst. 2 a 4 a § 3 správního řádu.

Orgán rozhodující o rozkladu dále v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že MZV je ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 2/1969 Sb.“) ústředním orgánem státní správy České republiky pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc, koordinuje vnější ekonomické vztahy, podílí se na sjednávání mezinárodních sankcí a koordinuje postoje České republiky k nim. Současně dle odst. 2 téhož ustanovení zabezpečuje vztahy České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením, koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce. Z výše uvedeného tedy obecně vyplývá, že MZV je věcně kompetentní k posuzování zahraničně politické situace ve vztahu České republiky vůči třetím státům. I z tohoto důvodu má tento resort v kompetenci udělování souhlasu v případech dovozu a vývozu vojenského materiálu. Jak vyplývá ze spisového materiálu, MZV zaslalo písemné vyjádření ze dne 6. 10.2008. ve kterém žádá Licenční správu, aby z důvodu ohrožení zahraničně politických zájmů České republiky zahájila dle § 19 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., řízení o odejmutí předmětné licence žalobci, a zároveň navrhlo Licenční správě, aby v rámci tohoto řízení bylo jako předběžné opatření pozastaveno čerpání této licence. MZV toto písemné vyjádření řádně odůvodnilo, což vyplývá ze spisového materiálu. Licenční správa toto vyjádření posuzovala jako podnět od věcně příslušného dotčeného správního orgánu pro posuzování zahraničně politických zájmů České republiky. Nelze se ztotožnit s názorem žalobce, že Licenční správa vycházela při rozhodování pouze na základě svého správního uvážení. Licenční správa vycházela nejdříve z inkriminovaného podnětu politického ředitele MZV a posléze si tento podnět nechala přezkoumat a posoudit ze strany ministra zahraničních věcí. Ministr zahraničních věcí se v dopise ze dne 5.11.2008 ztotožnil s názorem obsaženým

v písemném vyjádření politického ředitele MZV a nadále žádal o odejmutí předmětné licence. Licenční správa považovala důvody obsažené v písemných vyjádřeních ze strany MZV za závažné a ověřené žádosti na ministra zahraničních věcí, který se s prvotními písemnými vyjádřeními, resp. jejich obsahem a důvody, ztotožnil. Licenční správa považuje MZV za nejkompetentnější subjekt pro hodnocení či posuzování zahraničně politických zájmů České republiky. Proto nepovažovala za nutné provádět další důkazy pro potvrzení skutečností obsažených v předmětných písemných vyjádřeních MZV jakožto subjektu, který dlouhodobě monitoruje zahraničně politickou situaci v ostatních státech. Licenční správa rozhodně nepovažuje předmětná písemná stanoviska MZV za nová závazná stanoviska pro správní řízení o udělení licence pro obchod s vojenským materiálem. Takové závazné stanovisko (kladné) bylo již v rámci proběhnuvšího správního řízení vydáno, což ve svém rozkladu uvádí i žalobce. Tímto kladným závazným stanoviskem se Licenční správa řídila v celém správním řízení o udělení licence a na jeho základě také předmětnou licenci udělila, čímž bylo celé správní řízení pravomocně ukončeno. Toto kladné závazné stanovisko bylo vydáno v určité době a posuzováno v tomto časovém intervalu ze strany MZV. Posléze však na základě skutečností, které se odehrály v Gruzii (především vojenský konflikt s vojenskými jednotkami Ruské federace), byl podán podnět ze strany MZV o zahájení řízení o odejmutí licence, což ovšem nemá za následek změnu závazného stanoviska, které bylo pro Licenční správu závazné pro správní řízení o udělení licence. Pro zahájení správního řízení o odejmutí (licence) je Licenční správa vázaná předchozím kladným stanoviskem, ale vychází především z obsahu podnětu, který vedl k zahájení řízení o odejmutí licence z moci úřední. Nutnost zrušení předmětného kladného závazného stanoviska MZV prostřednictvím přezkumného či obnoveného řízení ve věci, jak předjímá žalobce, by vedlo ke změně předchozího správního řízení o udělení licence, tj. že by licence pro vývoz vojenského materiálu nebyla udělena. Tato situace však nenastala, a to vzhledem k tomu, že MZV nikterak nezpochybňovalo své již jednou vydané závazné stanovisko. Naopak, vzhledem k nastalým událostem podalo podnět k zahájení jiného správního řízení (o odejmutí licence), v rámci kterého není legitimní požadavek ve věci vydání závazného stanoviska ze strany dotčeného správního úřadu ani nutnost změny stanoviska původního. Orgán rozhodující o rozkladu uzavřel, že Licenční správa postupovala v rámci řízení o odejmutí licence zcela v souladu se zákonem, a proto byl žalobcův rozklad zamítnut a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno.

Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, jakož i zrušení rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V žalobě nejprve stručně shrnul průběh správního řízení, přičemž mj. uvedl, že jediným důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí byla vyjádření MZV, která žalovaný nepovažuje za závazné stanovisko dle § 16 zákona č. 38/1994 Sb. Namítl, že byl postupem správních úřadů obou stupňů krácen ve svém právu na spravedlivý proces, když mu nebyly sděleny veškeré důvody, ve kterých MZV spatřovalo důvody pro zamítnutí žádosti o prodloužení licence (míněno zřejmě důvody pro odnětí licence). Rozhodnutí ve věci se pak opírají o důkazy provedené v rozporu se zákonem. Výklad konkrétních zákonných ustanovení jak zákona č. 38/1994 Sb., tak i správního řádu správním úřadem v rámci vlastního správního uvážení v níže uvedených souvislostech zásadně překračuje meze správního uvážení daného jak zákonem, tak platnou judikaturou soudu, jakož i zásadami hmotné a procesněprávní logiky. Žalovaný i nalézací správní úřad tím, že před žalobcem utajil důvody, jež ho vedly k vydání napadeného rozhodnutí, a to zejména v důvodech napadeného stanoviska MZV, porušil právo žalobce na spravedlivý proces tím, že mu znemožnil účast v řízení, zejména pak právo vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí a v případě vyjádření MZV využít možnosti jeho přezkumu k důvodům, jež byly podkladem jejich vydání. Nepředložení podkladů

prokazujících správnost vyjádření MZV pak způsobilo nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

Vady napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, spatřuje žalobce zejména v následujících žalobních důvodech:

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že veškerá písemná stanoviska MZV obsažená v podnětech k zahájení předmětného řízení z moci úřední nepovažuje za závazná stanoviska dle § 16 zákona č. 38/1994 Sb., ve spojení s ust. § 149 správního řádu. Považuje je za prosté vyjádření dotčeného správního úřadu, jež v konečném důsledku vedlo k zahájení řízení z moci úřední ze strany nalézacího správního úřadu. Z uvedeného názoru žalovaného lze podle žalobce dovodit, že tento nebyl předmětnými vyjádřeními MZV vázán a že v dané věci rozhodoval na základě vlastního správního uvážení po předchozím zhodnocení důkazů, mezi něž patřily skutečnosti uvedené v citovaných vyjádřeních MZV. Po stránce formální tak žalovaný z předmětných vyjádření toliko vycházel, přičemž své závěry, k nimž došel v rámci vlastního správního uvážení, byl povinen jednak dokázat a jednak přezkoumatelným způsobem odůvodnit. Po stránce formální však takové dokazování neproběhlo. V dané věci nebylo nařízeno žádné ústní jednání postupem dle § 49 správního řádu, na kterém by byly provedeny citované listinné důkazy, kterých se žalovaný odvolává. Nalézací správní úřad a žalovaný nevyrozuměli žalobce ani o provádění důkazů mimo ústní jednání způsobem, který stanoví § 51 odst. 2 ve spojení s § 4 odst. 3 správního řádu. Ve správním spise se rovněž nenachází žádný protokol o provedení důkazů mimo ústní jednání obsahující záznamy dle § 53 odst. 6 správního řádu o tom, že by jak nalézací správní úřad, tak žalovaný provedl důkazy listinami, jmenovitě pak příписы MZV, popř. dalšími důkazy, na které se v odůvodnění napadeného rozhodnutí odvolává. Žalobce má za to, že veškeré shora uvedené listiny MZV, na které se žalovaný odvolává, jsou listinnými důkazy, které nebyly v řízení provedeny procesním způsobem stanoveným v § 53 správního řádu a jako takové byly provedeny v rozporu se zákonem. Dle § 51 odst. 1 správního řádu nelze takové listiny k provedení dokazování užít a soud k nim proto nesmí v řízení přihlédnout. Podle § 53 správního řádu, jmenovitě pak dle § 53 odst. 6 správního řádu je jak žalovaný, tak i nalézací správní úřad povinen postupovat i v případě, pokud se v řízení používají listiny od jiných správních úřadů, v daném případě od MZV.

Tím, že žalovaný odmítl považovat vyjádření MZV za závazná stanoviska dle § 16 zákona č. 38/1994 ve spojení s § 149 správního řádu, vyloučil závaznou povahu právního názoru MZV v daném správním řízení, a tím i jeho faktický soudní přezkum. Posouzení obsahu vyjádření MZV se tak dostalo do přezkumné kognice jak nalézacího správního úřadu, tak žalovaného, kdy tento byl povinen daný důkaz provést jako důkaz listinou a dále jej v rámci svého uvážení hodnotit postupem dle § 3 správního řádu. Jak nalézací správní úřad, tak zejména žalovaný však takto nepostupovali, když názor MZV bez dalšího posouzení byl převzat jako jediný podklad pro vydání napadeného rozhodnutí, aniž by závěry tvrzené MZV byly přezkoumány jak z pohledu věcné správnosti, tak zejména z pohledu hmotné a procesně právní logiky. V rámci napadeného rozhodnutí žalovaný nevyložil jasným a srozumitelným způsobem neurčité pojmy typu „zahraničně politické zájmy ČR“, nevymezil, v čem konkrétně tyto zájmy spočívají a jak jsou předmětným obchodem s daným konkrétním vojenským materiálem dotčeny. Napadené rozhodnutí pak v odůvodnění, kromě obecné negace tvrzení žalobce a doslovného převzetí vyjádření MZV pocházejícího z nezákonně provedeného důkazu, neobsahuje žádné odůvodněné a přezkoumatelné tvrzení podporující výrok napadeného rozhodnutí.

Žalobce nesouhlasí s obsahem vyjádření MZV ze dne 6.10.2008, tedy s odůvodněním „žádosti na přerušení stávajících řízení o licencích nebo zahájení řízení o jejich odnětí“. Namítá, že v době vyhotovení daného přípisu ani rozhodnutí ve věci se na území Gruzie žádné jednotky Ruské federace již nenacházely, neboť v dané době byly dle vyjádření jak Gruzie, tak i Ruské federace již staženy. Není tedy prokázáno tvrzení MZV, že by na území Gruzie byla ruská vojska nebo že by zde v souvislosti s návratem uprchlíků vznikaly konflikty. Kontrola OBSE nehlásila v dané době z Gruzie žádné vojenské incidenty, neboť lokální vojenský konflikt v dané době již skončil. Z obsahu správního spisu není zřejmé, že by byla Gruzie označena za konfliktní či nestabilní zemi. Obnova ozbrojených sil silně dotčených agresí je naopak logickým důsledkem poválečné obnovy země a zajištění její obranyschopnosti, k níž se technickou pomocí zavázala i vláda ČR. Jak žalovaný, tak ani MZV v řízení nepředložilo jediný přezkoumatelný dokument prokazující pravdivost jejich tvrzení o nestabilitě Gruzie nebo o srovnatelném postupu ostatních států EU. Jak nalézací správní úřad, tak zejména žalovaný byli povinni při rozhodování vycházet nikoliv z časového stavu platného v době, kdy MZV vyhotovilo své podněty, nýbrž ze stavu ke dni vlastního rozhodnutí. Takto však žalovaný nepostupoval. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí, že agrese Ruské federace na území Gruzie oslabila vnitřní stabilitu země, kdy posílení její obranyschopnosti by bylo v rozporu se zahraničně politickými zájmy ČR. Žalovaný argumentuje tím, že i jiné státy EU, které však neuvádí, rovněž pozastavily export vojenského materiálu do Gruzie. Žalobci je však známo, že naopak jiné země EU včetně USA se podílejí na obnově ozbrojených sil Gruzie. Nečinnost ze strany České republiky není v souladu s jejími zahraničně politickými zájmy, ale naopak v souladu se zájmy Ruské federace, která má nepochybně zájem na oslabení obranyschopnosti Gruzie a snížení ochrany její územní celistvosti. Odkazy na tzv. „jiné státy EU“, které nejsou konkretizovány, je dle žalobce nutno odmítnout jako nepřezkoumatelné. Žalobce se domnívá, že pokud by takové státy existovaly, žalovaný by je nepochybně jmenovitě uvedl. Tím žalobce neobviňuje žalovaného z tvrzení nepravd, spíše z mechanického přebírání argumentace MZV, pro kterou nejsou doložena žádná skutková zjištění. I kdyby bylo možno k daným vyjádřením MZV přihlídnout po stránce formální v případě, pokud by dané důkazy byly provedeny v souladu se zákonem, jsou tato po stránce obsahové zcela nepřezkoumatelná pro svoji obecnost a nekonkrétnost a v přezkoumatelné části pak zčásti nepravdivá pro rozpor s obecně známou realitou. MZV pouze obecně a zcela nedoložitelně argumentuje špatnou humanitární situací a problémy s návratem uprchlíků, aniž by tuto skutečnost jakkoliv dokladovalo a prokázalo. Neuvedlo, z čeho takový závěr dovozuje. Za zcela nekonkrétní lze rovněž považovat odkaz na to, že blíže nespecifikované vývozy pozastavily i další členské země EU, aniž by bylo dále uvedeno, o které země se jedná. Jak přípis MZV ze dne 2.10.2008, tak zejména přípis MZV ze dne 6.10.2008 lze pro jeho obecnost, nekonkrétnost a částečnou nepravdivost považovat za zcela nepřezkoumatelný.

Nalézací správní úřad a zejména žalovaný pochybil, když tyto přípisy bez dalšího pojal jako jediný podklad pro své rozhodnutí, aniž by v dané věci vyžádal a jako přílohu správního spisu připojil správní spis MZV ČR obsahující písemnosti o průběhu procesního postupu MZV ve věci citovaných vyjádření, zejména pak podklady pro závěry, ke kterým MZV v rámci svých vyjádření dospělo. I když danou námitku vznesl žalobce již v rámci řízení o rozkladu, žalovaný se s touto námitkou v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí přezkoumatelným způsobem nevypořádal.

Žalobce považuje napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, které mu předcházelo, za nepřezkoumatelné v důsledku porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění obou rozhodnutí neobsahují úvahy správního úřadu hodnotící skutečnosti uváděné MZV, zejména

v tom směru, proč správní úřad považuje vyjádření a podněty MZV ze dne 2.10.2008 a 6.10.2008 za obsahově správná a přezkoumatelná. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný rovněž přesvědčivě nevypořádal s návrhem žalobce ze dne 16.10.2008 a na podporu napadeného rozhodnutí nevyžádal správní spisy MZV vztahující se k tvrzeným skutečnostem tak, aby bylo možno přezkoumatelným způsobem posoudit podklady citovaných listin. Jak žalovaný, tak i nalézací správní úřad se v odůvodnění rozhodnutí spokojil pouze s obecným odůvodněním výroku rozhodnutí za použití neurčitých pojmů a obecných formulací za použití správního uvážení, které nikde dále v odůvodnění rozhodnutí přezkoumatelným způsobem nerozvádí, nevysvětluje ani nespecifikuje vlastní úvahy, které jej k daným závěrům vedly, aniž by provedl řádné zhodnocení skutkového stavu. V odůvodnění rozhodnutí navíc chybí úvahy a závěry jak nalézacího správního úřadu, tak zejména žalovaného ohledně některých skutečností, jakými je např. prokázání skutečností obsažených v listinách MZV z pohledu zjevných nesprávností tvrzených žalobcem, posouzení namítaných rozporů v tvrzení MZV a objektivně existující realitou v daném místě a čase, jakož i namítané absence podkladů, na jejichž základě by bylo možno tvrzení MZV ověřit. V odůvodnění rozhodnutí též chybí přesné odůvodnění závěrů MZV stran situace v Gruzii a odůvodnění souladu zákazu vývozu vojenského materiálu do Gruzie v dané době ve vztahu k zahraniční politice a zájmům ČR. Nikde v odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze nalézt, které zájmy ČR by byly předmětným obchodem dotčeny a v jaké míře. V odůvodnění napadeného rozhodnutí též nelze nalézt, jak se správní úřad vypořádal s námitkou žalobce, že není předložen příslušný spis MZV, zejména pak prokázána jeho tvrzení odkazem na přezkoumatelné zdroje. Žalobce se na tomto místě dovolává závěrů obsažených v judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 8.4.2004, č.j. 4 Azs 27/2004-74, ze dne 18.10.2005 č.j. 1 Afs 135/2004-73, ze dne 14.7.2005 č.j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 29.7.2004 č.j. 4 As 5/2003 52). Dle jeho názoru nepostačí, pokud žalovaný odkazuje na to, že MZV je jediné kompetentní posuzovat zahraničně politické zájmy ČR bez toho, aniž by vyžadoval přezkoumatelné odůvodnění tvrzených skutečností, které je ostatně jako jediný oprávněn posuzovat a hodnotit sám v rámci vlastního správního uvážení. Stejně tak se orgán rozhodující o rozkladu musí vypořádat i s navrženými důkazy, tedy zejména s důvody, proč navržené důkazy neprovedl. V posuzované věci se jak nalézací správní úřad, tak i žalovaný při odůvodnění rozhodnutí soustředili na rekapitulační část, jež představuje větší část rozhodnutí, ale poté se již nevypořádali se všemi námitkami žalobce přednesenými v průběhu řízení a na konkrétní námitky reagovali zpravidla prostou negací s obecným odkazem na příslušnost MZV ke kompetentnímu výkladu daných pojmů. Většinu námitek žalobce jak nalézací správní úřad, tak i žalovaný odmítl obecným odkazem na jejich nesprávnost, aniž by se s danou argumentací vypořádal.

Žalobce dále namítl, že správní úřad je dle § 3 správního řádu povinen postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky na jeho zákonnost. Takto však ani nalézací správní úřad ani žalovaný nepostupovali, když akceptovali názor MZV obsažený ve shora uvedených vyjádřeních, zejména pak v přípisu ze dne 6.10.2008, který byl zjevně nezákonný pro svoji nepřezkoumatelnost, a jehož obsah měly oba správní úřady možnost posoudit v rámci správního uvážení vlastními prostředky. Při svém rozhodnutí pak měly vycházet nejen z tohoto přípisu, ale i z obsahu správního spisu MZV obsahujícího důkazní prostředky odůvodňující tvrzení MZV. Zejména měly pro posouzení vnitřní stability země konečného užití a dopadů obchodu na stabilitu daného regionu opatřit či vyžádat:

- správní spis MZV vztahující se k jejich podnětům, jak navrhoval žalobce,
- veškeré platné smlouvy o spolupráci, zejména v technické oblasti mezi ČR a Gruzii,

- hodnocení ze strany českého velvyslanectví v Gruzii, zejména pak zpracované memorandum k vnitřní situaci v Gruzii,
- hodnocení situace v Gruzii ze strany příslušných orgánů EU, a to včetně hodnocení situace v regionu konečného užití,
- stanoviska ÚZSI, popř. Vojenské rozvědky o situaci v Gruzii a hodnocení tamní politické stability.

Předmětné návrhy na provedení dokazování však žalovaný neakceptoval, aniž by se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal s důvody, proč tak neučinil. Tím, že správní úřad nerozšířil dokazování ve shora naznačeném směru, krátil právo žalobce na spravedlivý proces. Žalobce má pochybnosti o tom, zda si MZV v dané věci vůbec opatřilo stanovisko či zprávu českého velvyslanectví pro danou zemi k významu daného obchodu s vojenským materiálem pro Gruzii, jakož i vlivu tohoto obchodu na bezpečnostní situaci regionu. Nic rovněž nenasvědčuje závěru, že by MZV mělo při formulaci svého přípisu ze dne 6.10.2008 k dispozici doporučení orgánů EU. Nelze tedy vyloučit, že se nejednalo o projev politiky EU či národní politiky, nýbrž o osobní aktivitu úředníka MZV.

Žalobce poukázal na judikaturu Ústavního soudu (např. rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 50/03, sp. zn. Pl.ÚS 21/96, sp. zn. III. ÚS 150/99, sp. zn. II. ÚS 2221/07) a namítl, že tuto judikaturu nalézací správní úřad v dané věci porušil, když svým rozhodnutím připustil a za jediný podklad správního rozhodnutí považoval v podstatě nepřezkoumatelný přípis MZV.

Žalobce též poukázal na rozpor označení napadeného rozhodnutí s § 69 odst. 1 správního řádu s tím, že zvláštní předpis označení „rozhodnutí o rozkladu“ nezná. Rozhodnutí o rozkladu je proto nutno obdobně, jak činí ostatní ústřední správní úřady, označovat jako rozhodnutí. Připustil, že uvedená vada nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, považuje ale za vhodné, aby soud v zájmu sjednocení praxe odstranil daný právní partikularismus žalovaného a formu jeho rozhodnutí sjednotil v souladu se zásadou předvídatelnosti s jinými obdobnými typy správních aktů jiných ústředních správních úřadů.

Uzavřel, že napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, které mu předcházelo, bylo vydáno v rozporu se zákonem a na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, kdy správní úřad aplikoval výklad zahraničně politických zájmů ČR odlišně než v jiných skutkově podobných případech. Správní úřad nepřipustným způsobem zavedl do českého právního řádu precedenční systém nepřezkoumatelného neurčitého pojmu „zahraničně-politické zájmy ČR“ a nezákonným utajením podkladů, na jejichž základě bylo napadeného rozhodnutí vydáno, krátil práva žalobce na účast v řízení, čímž porušil jeho právo na spravedlivý proces.

Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě vyslovil nesouhlas s tvrzením žalobce, že by před ním utajoval důvody a podklady shromážděné v rámci celého správního řízení před vydáním meritorního rozhodnutí. Uvedl, že dne 7.11.2008 písemně informoval žalobce o ukončení dokazování a shromažďování podkladů v rámci vedeného správního řízení a stanovil žalobci lhůtu k nahlížení do spisu a k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí v termínu do 12.11.2008. Žalobce požádal o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, čemuž žalovaný vyhověl a na základě usnesení ze dne 12.11.2008 rozhodl o prodloužení lhůty k nahlížení do spisu do 21.11.2008. Žalobce ale této možnosti nevyužil a neseznámil se s podklady pro vydání rozhodnutí. Z tohoto hlediska je tedy zavádějící tvrzení, že mu byly utajeny důvody, na jejichž základě žalovaný rozhodoval, když on sám se s těmito podklady neseznámil, resp. nevyužil svého práva. Žalovaný nesouhlasí s tím, že by prováděl listinné důkazy a že

tyto listiny nebyly v řízení provedeny procesním způsobem stanoveným v § 53 odst. 1 správního řádu. Veškeré listiny MZV, tj. vlastní podnět a přípis, považoval za podklady pro vydání rozhodnutí, které si sám opatřil ve smyslu § 50 odst. 2 správního řádu. V daném případě se jednalo o podklady získané od jiného správního orgánu, které mohou být samostatnými podklady pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu. Předmětné podklady žalovaný hodnotil na základě svého správního uvážení, přičemž vlastní podnět nechal přezkoumat nadřízeným správním orgánem dotčeného správního orgánu, který zaslal primární podnět. Žalovaný nepovažoval za nutné provádět další dokazování a vycházel ze zjištěného stavu, který byl popsán v předmětných písemných podkladech ze strany MZV. Přitom vycházel z toho, že MZV je ústředním orgánem státní správy České republiky pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc, koordinuje vnější ekonomické vztahy, podílí se na sjednávání mezinárodních sankcí a koordinuje postoje České republiky. Obecně a ve smyslu příslušné právní úpravy, tj. zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je MZV kompetentní v posuzování zahraničně politické situace ve vztahu České republiky vůči třetím státům. Právě z tohoto důvodu je MZV označeno jako dotčený správní orgán ve smyslu ustanovení § 136 odst. 1 písm. b) správního řádu pro řízení o udělení licencí pro provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem. Žalovaný touto cestou využívá MZV k získání informací o daném teritoriu s ohledem na zahraničně politické zájmy České republiky, přičemž se domnívá, že pro celkové zhodnocení dané situace a především pro různé konzultace by od jiných subjektů nezískal ucelenější a podrobnější podklady. V rámci určitého monitoringu zahraničně politické situace MZV využívá všechny odpovědné útvary a složky české zahraniční politiky a analýzy a zpravodajství našeho českého zastupitelského úřadu v Tbilisi. Současně celou situaci konzultuje s partnery a spojenci v Evropské unii a NATO, stejně jako s dalšími zeměmi. Takovýto postup zvolilo i v tomto případě.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě dále uvedl, že dopisem ze dne 16.2.2010 požádal MZV o vyjádření k žalobě. MZV zaslalo dopisem ze dne 4.3.2010, č.j. 95337/2010-SZBP písemné vyjádření k žalobě, v němž uvedlo, že situaci v Gruzii jak před, během, tak i po konfliktu se intenzivně a kontinuálně zabývaly a analyzovaly všechny odpovědné útvary a složky české zahraniční politiky. Nezastupitelnou roli hrály v tomto procesu pravidelné analýzy a zpravodajství našeho zastupitelského úřadu v Tbilisi. Intenzivně byla zároveň celá situace konzultována s partnery a spojenci v Evropské unii a NATO, stejně jako s dalšími zeměmi. Jedním z hlavních aspektů písemného podnětu z října 2008 bylo poukázání na celkovou nestabilitu regionu. MZV ve svém vyjádření současně popisuje několik incidentů, které vyvrcholily ozbrojeným konfliktem, jenž si vyžádal značné oběti na lidských životech a velké množství obyvatel připravil o střechu nad hlavou. Důsledkem toho byla také změna politiky řady členských zemí Evropské unie a NATO ve vztahu k vývozu vojenského materiálu do oblastí konfliktu. MZV rovněž sdělilo, že dne 12.8.2008 ruský prezident Medveděv ukončil vojenské operace ruské armády v Gruzii a přistoupil na 6-ti bodový mírový plán, který předpokládal stažení ruské armády na pozice, které držela před začátkem bojových operací a umožnil ruským jednotkám provádět „dodatečná bezpečnostní opatření“ do doby, než bude vytvořen „mezinárodní nástroj“ pro řešení konfliktu. V dohodě mezi Evropskou unií a Ruskem ze dne 8.9.2008 bylo sjednáno, že ruské síly se stáhnou z území vlastní Gruzie do deseti dnů od rozmístění monitorovací mise Evropské unie (EUMM), která byla rozmístěna 1.10.2008. Ze separatistických regionů Rusko své jednotky nestáhlo a naopak oznámilo trvalé rozmístění 3 800 mužů v každém z nich. Dne 26.8.2008 Rusko uznalo Abcházii a Jižní Osetii jako nezávislé státy a svoji vojenskou přítomnost v separatistických regionech následně stvrdilo uzavřením smlouvy o přátelství, spolupráci a vzájemné pomoci.

Na administrativních hranicích jak s Abcházíí, tak s Jižní Osetií docházelo v období po konfliktu ve stále se zvyšující míře k ozbrojeným konfrontacím, přestřelkám, výbuchům nástražných zařízení apod. Cílem útoků byli převážně příslušníci gruzínských policejních sil, došlo však i k obětem mezi gruzínským civilním obyvatelstvem. Dle tehdejšího hodnocení EUMM byla bezpečnostní situace v okolí administrativní hranice křehká a vzhledem k pokračujícím incidentům měla mírnou tendenci ke zhoršování. Situace na administrativních hranicích zůstává citlivá i nyní s řadou bezpečnostních incidentů, včetně zadržování občanů druhé strany a jejich obviňování z narušování této hranice. Pokud jde o humanitární situaci, MZV uvedlo, že ze separatistických území utekly nebo byly nuceny odejít desetitisíce IDPs (Internally Displaced Persons), jejichž počet na území vlastní Gruzie byl v listopadu 2008 odhadován na cca 31 tisíc. Zatímco do tzv. šedých zón poblíž administrativních hranic se drtivá většina obyvatel mohla vrátit, separatistické úřady nepřipouštěly návrat na jimi kontrolovaná území. Jihoosetinské a abcházské úřady za pomoci ruských ozbrojených sil trvale jednaly tak, aby tam, kde to pro ně bylo výhodné, přinutily Gruzíny k odchodu, nebo je nutily k přijetí ruských pasů (např. oblast Gali v Abcházii). Podle zprávy nezávislé mezinárodní vyšetřovací mise ke konfliktu v Gruzii bylo válkou postiženo přes 130 000 IDPs, přičemž například v oblasti Gori se 75 000 IDPs vrátilo v průběhu srpna a září 2008 po ukončení bojových akcí. V oblasti Shida Kartli se vrátilo 24 596 IDPs v období mezi 7. říjnem a 10. listopadem 2008 po stažení ruských vojsk z nárazníkové zóny. Nadále však byla v inkriminovaném období řada IDPs, konkrétně 19 111 IDPs z regionu Cchinvali, 1 821 z Kotorského údolí, 5 173 z Akhalkgori. V návaznosti na pečlivé vyhodnocování bezpečnostní situace MZV rozhodlo o iniciaci kroků vedoucích k odebrání, respektive neprodloužení udělených licencí k vývozu vojenského materiálu. Tento krok byl jedinou možnou správnou reakcí na novou situaci ze zahraničně politického, bezpečnostního i humanitárního hlediska.

Závěrem MZV uvedlo, že v období bezprostředně po konfliktu v Gruzii proběhla mezi členskými zeměmi Evropské unie na pracovní skupině COARM diskuse k problematice vývozu vojenského materiálu. Jejím výsledkem byla jednoznačná shoda najít diplomatické řešení konfliktu a znovu posílit stabilitu regionu. V souvislosti se stupňujícím se napětím a zahájením konfliktu většina členských států Evropské unie včetně České republiky dočasně pozastavila vývozy vojenského materiálu zbraňového charakteru do Gruzie. V období před i po konfliktu byla na vývoz vojenského materiálu do Gruzie uvalena rovněž řada denálů členských zemí Evropské unie. V letech 2006 - 2009 se jednalo celkem o 56 denálů v rámci kategorií ML 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 15. MZV vydalo například v letech 2006 a 2007 tři denály k vývozu raketometu RM -70 a rakety ráže 122 mm. Další dva denály na předmětný materiál byly v roce 2007 vydány i jinou členskou zemí. MZV považuje své rozhodnutí z roku 2008 ze zahraničně politického hlediska za nezpochybnitelné a správné. Gruzie zůstává pro Českou republiku spojeneckou zemí s orientací na euroatlantickou integraci. Spolupráce s ní je nadstandardní a probíhá v řadě oblastí. S ohledem na stále pokračující citlivé vztahy mezi Ruskem a Gruzii a možné porušení kritéria 4 (regionální stabilita) společného postoje 2008/944/SZBP dává MZV souhlas pouze k vývozu vojenského materiálu nezbraňového a nesmrtícího charakteru.

Z výše uvedeného písemného vyjádření MZV je dle žalovaného zřejmé, že zde existovaly nezpochybnitelné důkazy pro to, aby bylo žalovaným následně postupováno ve smyslu napadeného rozhodnutí. Současně byla celá záležitost důkladně monitorována a konzultována i s ostatními státy Evropské unie. Zcela určitě se nejedná o pouhou osobní aktivitu úředníka MZV, jak se domnívá žalobce. Žalovaný trvá na tom, že v dané věci vycházel ze zcela spolehlivě zjištěného stavu tak, aby nebyly žádné důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že nerozporuje, že žalovaný rozhodoval v souladu se závazným stanoviskem MZV. Toto závazné stanovisko však nebylo řádným a přezkoumatelným způsobem odůvodněno a nadto obsahovalo věcné rozpory uvedené v žalobě. Žalovanému je dle žalobce známo, že MZV ke svým závazným stanoviskům nevede správní spisy, takže není známo, z jakých podkladů při jejich formulaci vychází. Žalovanému je rovněž známo, že žalobce se opakovaně pokusil s obsahem podkladů, na jejichž základě MZV zpracovává svá závazná stanoviska, seznámit, avšak bez zjevného úspěchu, neboť MZV odmítlo žalobci nahlédnutí do těchto podkladů umožnit. Zástupce MZV opakovaně i cestou sdělovacích prostředků prohlásil, že MZV ve věci závazných stanovisek žádné spisy nevede. MZV tyto spisy v jiných věcech odmítlo předložit i zdejšímu soudu. Jediný způsob, jak se žalobce mohl seznámit s podklady pro vydání závazného stanoviska ze strany MZV, byl cestou správního spisu žalovaného poté, kdy by si žalovaný sám tyto spisy vyžádal. V dané souvislosti proto žalobce navrhl, aby si soud vyžádal od MZV předložení správního spisu či spisů, které se týkají závazného stanoviska ve věci napadeného rozhodnutí. Vyjádření MZV ze dne 4.3.2010, které žalovaný připojil ke svému vyjádření k žalobě a jehož obsah cituje, je dle žalobce vyjádřením obsahově zcela novým. Skutečnosti v něm obsažené nebyly obsahem závazného stanoviska, na jehož základě žalovaný rozhodoval. Jedná se o zcela nový úkon dotčeného správního úřadu, z něž v daném řízení nelze vycházet. Jediným možným přezkoumatelným podkladem je originál správního spisu MZV obsahující úkony, jež předcházely vydání závazného stanoviska MZV, na jehož základě žalovaný rozhodoval.

Žalobce nesouhlasí s hodnocením závazného stanoviska MZV ze strany žalovaného, zejména pak s tím, že toto bylo konkrétní a přezkoumatelné. Sám žalovaný opakovaně žádal MZV o specifikaci a řádné odůvodnění závazného stanoviska a nakonec se spokojil toliko s přeformulovaným obsahem původního stanoviska poté, kdy jeho pokusy získat přezkoumatelné a odůvodněné závazné stanovisko selhaly. Vady přezkoumatelnosti závazného stanoviska MZV žalovaný do jisté míry odstranil až v tomto řízení, kdy si od MZV vyžádal nové a řádně odůvodněné závazné stanovisko. S tímto se však žalobce nemohl v původním řízení seznámit, neboť v dané podobě takové závazné stanovisko neexistovalo. I přes svoji větší detailnost se vyjádření MZV ze dne 4.3.2010 odvolává na celou řadu neurčitých pojmů, které nespecifikuje a jejichž výklad ponechává na dohaděch účastníků. Pokud se odvolává na „určité monitoringy zahraničně politické situace“, „odpovědné útvary a složky české zahraniční politiky“, „partnery a spojence v EU a NATO“ apod., cituje zcela neurčité a nepřezkoumatelné pojmy, které nikterak nevysvětluje. Jejich konkrétní přezkum by pak byl možný pouze za použití příslušného správního spisu MZV obsahujícího podklady, na jejichž základě bylo předmětné závazné stanovisko a následné vyjádření vydáno. Žalobce rovněž nesouhlasí s názorem žalovaného, že listiny, jejichž původcem je MZV, jsou podklady pro vydání rozhodnutí, které si opatřil sám žalovaný a které jako takové není nutno provádět postupem dle § 53 odst. 6 správního řádu v rámci ústního jednání či mimo něj. V této souvislosti žalobce poukázal na závěr č. 72 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu (<http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravni-mu-radu.aspx>), podle kterého je správní úřad povinen postupovat dle § 53 správního řádu i v případě, pokud v řízení používá podkladů od jiných správních úřadů. Žalovaný proto pochybil, jestliže podklady a závazná stanoviska od MZV neprovedl v rámci řízení při ústním jednání či mimo něj postupem dle § 51 odst. 2 a § 53 odst. 6 správního řádu.

Při ústním jednání před soudem setrval žalobce na podané žalobě. K věci samé uvedl, že MZV vydalo k jiným žádostem žalobce o udělení licence ohledně vývozu jiných zbraní stanovisko, které se obsahově liší od stanoviska vydaného v řízení o odnětí licence v nyní projednávané věci a ve kterém kromě zahraničně politických zájmů ČR poukazuje na zájmy

Ruské federace. Takový postup MZV způsobuje rozpornost jeho stanoviska se stanoviskem, které MZV zaujalo k odnětí licence v nyní projednávané věci. MZV tedy ve skutkově obdobných věcech rozhodovalo, respektive zaujímal stanoviska rozdílně a rozdílné jsou i závěry žalovaného v obdobných věcech. Stanoviska MZV tak byla nepřesná, vnitřně rozporná a neodpovídala skutečnosti. Žalobce dále uvedl, že nyní projednávaná věc souvisí s celou řadou dalších řízení, která před zdejším soudem probíhají od roku 2009 do současnosti a týkají se rozhodovací činnosti Ministerstva průmyslu a obchodu v souvislosti s vydáváním rozhodnutí na základě závazných stanovisek MZV. V této věci již existuje ustálená judikatura jak zdejšího soudu, tak NSS k posuzování Po stránce procesní žalobce s odvoláním na § 51 odst. 1 správního řádu zdůrazňuje, že jako důkaz v řízení lze připustit pouze ty důkazní prostředky, které byly v řízení provedeny zákonem stanoveným způsobem v zákonem předepsané formě. Celé rozhodování Ministerstva průmyslu a obchodu bylo založeno na listinách, která v daném řízení nebyly provedeny procesně stanoveným způsobem. V řízení neproběhlo ústní jednání a nebyly prováděny důkazy mimo ústní jednání tak, jak to stanoví § 51 odst. 2 správního řádu. Obsah jednotlivých listin tedy nebyl postupem podle § 53 odst. 6 správního řádu ani čten ani konstatován. Tyto listiny přitom sloužily za podklad pro vydání rozhodnutí. Žalobce se v této souvislosti odvolává na ustálenou judikaturu NSS, která povinnost provádět důkaz listinami dle § 53 odst. 6 správního řádu váže i k závazným stanoviskům dotčených správních úřadů. Jediným případem, kdy se tato povinnost nevyžadovala, byly listiny, jenž vzešly z působnosti správního úřadu, který v dané věci rozhodoval. Tak tomu ovšem v daném případě nebylo. Pokud se jedná o další procesní vady rozhodnutí, pak se žalobce opět odvolává na ustálenou judikaturu NSS stran rozsahu úplnosti a odůvodněnosti závazných stanovisek dotčených správních úřadů. Podle ustálené judikatury NSS závazná stanoviska, jež mají být podkladem pro vydání rozhodnutí, musí obsahovat odborná a přezkoumatelná odůvodnění obsahující právní úvahu správního úřadu, jíž se při svém rozhodování o vydání závazného stanoviska řídil. Přezkum závazných stanovisek je pak plně v kogenci soudu v rámci přezkumu rozhodnutí ve věci samé. V daném případě bylo řízení zahájeno na základě podnětu MZV. Žalobce má za to, že v daném řízení nebylo vydáno závazné stanovisko MZV tak, jak to předpokládá § 16 zákona č. 38/1994 Sb., tj. nebylo vydáno závazné stanovisko v odůvodněné a přezkoumatelné formě. Z písemné korespondence MZV je zřejmé použití neurčitých pojmů typu zahraničně politické zájmy, které ovšem MZV dále neuvádí, nespecifikuje ani nerozvádí. Žalobce má za to, že skutečný důvod nesouhlasného stanoviska byl jiný, než MZV deklarovalo v další korespondenci, upřesňující vůči žalovanému důvody, proč nevydalo souhlasné stanovisko. Stanovisko MZV je vnitřně rozporné, neboť ve skutkově zcela identických věcech, tedy v řízení o vydání či odnětí licence k obchodu s vojenským materiálem ve stejné době do stejného regionu, MZV používá rozdílné, vzájemně si odporující důvody, kdy není zřejmé, na základě jakých skutečností k nim dospělo. V odůvodnění stanoviska se uvádějí opět zcela nepřezkoumatelné a neodůvodněné pojmy jako např. „konzultace se zahraničními subjekty“, „konzultace se zahraničními partnery“, „na základě shodného postupu jiných členských států EU“, aniž by MZV uvedlo, s kým byly tyto věci konzultovány či jaké členské státy EU se na stejném postupu podílejí. Žalobce na základě zkušeností a znalostí, které má, důvodně pochybuje o tom, že takové konzultace vůbec proběhly a že takovýto společný postup existuje. Má totiž informace o tom, že do daného regionu vyváží vojenský materiál celá řada dalších členských států EU, event. členských států NATO. Z tohoto důvodu navrhl již v rámci správního řízení, aby si žalovaný vyžádal správní spis MZV, aby bylo možno přezkoumat, zda má vydané závazné stanovisko oporu v provedeném dokazování. Ani v tomto ani v žádném jiném řízení, které probíhalo před zdejším soudem, nebylo MZV schopno předložit správní spis týkající se vydaných závazných stanovisek, přestože mu povinnost vést tento spis výslovně ukládá § 17 správního řádu. Z tohoto důvodu nelze věcně přezkoumat, jestli závazné stanovisko, které

bylo v dané věci vydáno, nebo listina, která se za závazné stanovisko označuje, byla vydána na základě dostatečně a objektivně zjištěného stavu věci. Z tohoto důvodu také žalobce navrhoval, aby byl tento spis od MZV vyžádán soudem. Žalobce zde odkázal na další již pravomocně rozhodnuté věci vedené zdejším soudem, kdy právě neschopnost MZV předložit spis byla důvodem ke zrušení napadených rozhodnutí na vydání licencí do Gruzie, ale i do jiných států. Pokud se jedná o věcnou stránku, pak ve stanovisku MZV se uvádí, že v době jeho vydání se na území Gruzie nacházely vojenské jednotky. S tímto žalobce polemizuje, neboť v době, kdy bylo vydáno rozhodnutí, již existovalo oboustranně sjednané příměří a s výjimkou separatistických republik Abcházie a Severní Osetie se na území Gruzínské republiky žádné vojenské jednotky nenacházely. Stejně tak se nikde neobjevilo konstatování, že Gruzie je konfliktní či nestabilní země. Naopak, ať už to byl ministr zahraničních věcí ČR, popřípadě další veřejní činitelé České republiky, NATO nebo EU, všichni konflikt v Gruzii označili jednoznačně za agresi souseda na území suverénního státu a Česká republika vyslovovala připravenost pomoci Gruzii proti útoku agresora. Z tohoto důvodu žalobce vyslovil pochybnosti o závazném stanovisku MZV, které na jedné straně veřejně ve sdělovacích prostředcích deklarovalo připravenost pomoci Gruzii, na druhé straně ale odmítlo podílet se na obnově ozbrojených sil Gruzie s odůvodněním z obav z negativní reakce Ruska vůči České republice. Dle žalobce se jedná o naprosto identické jednání, jako když ze zcela identických důvodů tehdejší Československo po nástupu komunistů k moci odmítlo v roce 1948 dokončit dodávky leteckých zásilek do Izraele. Tehdy se to rovněž maskovalo jako obava z negativních reakcí arabských zemí. Tato situace nastala i v projednávané věci, kdy MZV navenek deklarovalo jiné důvody, než které zde ve skutečnosti byly. Žalobce proto tvrdí, že obsah závazného stanoviska neodpovídal skutečnému stavu věci. Napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí, které mu předcházelo, žalobce považuje za nepřezkoumatelné nikoliv z důvodů, které byly obsahem odůvodnění žalovaného, nýbrž z důvodů, které byly podkladem pro toto odůvodnění, tedy ve vztahu ke stanovisku MZV. Odůvodnění rozhodnutí vycházelo z nepřezkoumatelného závazného stanoviska. Nelze přihlížet k dalším doplňujícím vyjádřením a vysvětlením MZV, nýbrž je potřeba vycházet z toho, co bylo skutečným podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí, tedy ze závazného stanoviska nebo listiny, která byla vykládána jako závazné stanovisko MZV.

Žalovaný při jednání před soudem uvedl, že správní orgán zjišťoval další podklady k provedení správního řízení a vyžadoval od MZV konkrétní důvody pro odejmutí licence žalobci, a to i s ohledem na vývoj judikatury ve správním soudnictví. Má za to, že postup správních orgánů v projednávané věci nebyl v rozporu se správním řádem. Žalobce byl se všemi podklady seznámen nebo měl možnost se s podklady pro správní řízení a rozhodnutí seznámit. K závazným stanoviskům uvádí, že MZV se v podnětu adresovaném žalovanému zajímalo o to, komu byla udělena licence, v jakém rozsahu, jaká řízení byla zahájena a jaká ještě běží. K údajným rozporům v odůvodnění sdělení MZV uvádí, že takové tvrzení žalobce považuje za účelové. Důvody pro rozhodnutí o odnětí licence jsou v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí rozvedeny a podrobněji byly pojednány i ve vyjádření žalovaného k žalobě, jehož součástí je i vyjádření MZV. Kromě řízení o poskytnutí informací neví žalovaný o tom, že by nepřipojení správního spisu MZV bylo důvodem, který by soud následně žalovanému vytýkal a pro který by jeho rozhodnutí zrušil. S poukazem na ostatní důvody, které jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě, žalovaný opětovně navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních

bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s.ř.s.).

Ze správního spisu předloženého soudu žalovaným vyplynuly tyto skutečnosti významné pro posouzení věci:

Poté, co MZV dopisem ze dne 16.5.2008 sdělilo žalovanému, že ze zahraničně politického hlediska nemá námitky proti vydání vývozní licence pro uvedenou dodávku do Gruzie, byla žalobci rozhodnutím žalovaného ze dne 22.5.2008 č.j. VM-269/08 udělena licence č. B081220390 k vývozu vojenského materiálu - min pro minomet ráže 82 mm KE v množství 66000 kusů do Gruzie.

Dopisem ze dne 2.10.2008 požádal politický ředitel MZV žalovaného o informaci, v jaké fázi realizace jsou žádosti o licence na vývoz vojenského materiálu do Gruzie podané na Licenční správu od září 2007. Současně u těch žádostí, k nimž doposud vývozní licence uděleny nebyly, požádal o přerušení správního řízení a u těch žádostí, k nimž již vývozní licence uděleny byly, o pozastavení jejich čerpání s tím, že vývoz vojenského materiálu do Gruzie se v souvislosti s nedávným ozbrojeným konfliktem v této zemi stal velmi závažným a citlivým zahraničněpolitickým tématem.

Žalovaný dopisem ze dne 3.10.2008 vyrozuměl politického ředitele MZV o tom, že k zahájení řízení o odejmutí licence je třeba mít řádné a konkrétní důvody, které nemohou být obecného rázu, a požádal jej o zaslání konkrétních relevantních argumentů, na jejichž základě bude žalovaný moci zahájit řízení o odejmutí licencí.

Dopisem ze dne 6.10.2008 politický ředitel MZV žalovaného požádal, aby ohledně předmětné licence č. B081220390 udělené žalobci bylo podle § 19 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., zahájeno řízení o odejmutí udělené licence z důvodu ohrožení zahraničně politických zájmů ČR a současně navrhl, aby bylo jako předběžné opatření pozastaveno čerpání těchto licencí. Žádost zdůvodnil tím, že situace v Gruzii je po vypuknutí gruzínsko-ruského ozbrojeného konfliktu v srpnu 2008 nadále velmi nestabilní. Na jejím území jsou stále přítomny jednotky Ruské federace a dochází k celé řadě vojenských incidentů. V současné době probíhá rozmísťování neozbrojené pozorovatelské Monitorovací mise Evropské unie, jejímž cílem je monitorování implementace mezinárodního mechanismu pro dohled nad plněním šestibodového plánu a zajištění trvalého mírového řešení krize v Gruzii. Špatná humanitární situace a problémy s návratem uprchlíků a IDPs do zón konfliktu jsou jen dalšími aspekty velmi složité situace na území Gruzie. Pozastavení vývozu do Gruzie deklarovaly i další členské země EU. Za dané situace by dodávky vojenského materiálu mohly destabilizovat již tak křehkou situaci v zemi, a byly tudíž v příkrém rozporu se zahraničně politickými zájmy ČR.

Oznámením ze dne 14.10.2008 žalovaný vyrozuměl žalobce o zahájení správního řízení o odnětí předmětné licence na základě podnětu MZV.

K zahájení řízení se žalobce vyjádřil podáním ze dne 19.10.2008, ve kterém uvedl, že dle správního řádu je správní úřad vázán platným závazným stanoviskem dotčeného správního úřadu. Toto závazné stanovisko může být změněno pouze postupem podle § 94 a násl. správního řádu, k čemuž ale nedošlo. Hodlá-li nalézací správní úřad nadále vést řízení, je dle žalobce nezbytné, aby MZV rozhodl o změně předchozího závazného stanoviska, neboť řízení podle § 19 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., je svým charakterem obdobou obnovy řízení.

Dopisem ze dne 21.10.2008 žalovaný požádal ministra zahraničních věcí o co nejkonkrétnější zdůvodnění pro vedené správní řízení o odejmutí udělených licencí do teritoria Gruzie a současně o stanovisko, zda ve vývoji tohoto teritoria nenastaly nové skutečnosti, které mohou mít vliv na řízení o odejmutí udělených licencí podle § 19 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb. Ministr zahraničních věcí reagoval na tuto žádost dopisem ze dne 5.11.2008, v němž v podstatě zopakoval argumenty obsažené v dopise politického ředitele MZV ze dne 6.10.2008. Uvedl, že situace v Gruzii je po srpnovém konfliktu s Ruskou federací nestabilní. Na jejím území jsou stále přítomny jednotky Ruské federace a dochází k celé řadě vojenských incidentů. V současné době monitoruje neozbrojená pozorovatelská Monitorovací mise Evropské unie implementaci mezinárodního mechanismu pro dohled nad plněním šestibodového plánu a zajištění trvalého mírového řešení krize v Gruzii. Špatná humanitární situace a problémy s návratem uprchlíků a IDPs do zón konfliktu jsou jen dalšími aspekty velmi složité situace na území Gruzie. Ministr zahraničních věcí je přesvědčen, že za dané situace by další dodávky vojenského materiálu mohly destabilizovat již tak křehkou situaci v zemi, a byly by tudíž v příkrém rozporu se zahraničně politickými zájmy ČR. Dodal, že pozastavení vývozu do Gruzie deklarovaly i další členské země EU. Současně připomněl, že MZV i nadále podporuje euroatlantické aspirace Gruzie a je připraveno po vyhodnocení vojenských i zahraničně-politických aspektů gruzínsko-ruského konfliktu a v případě zlepšení bezpečnostní situace v zemi znovu zvážit obnovení spolupráce v oblasti dodávek vojenského materiálu.

Licenční správa dopisem ze dne 7.11.2008 písemně informovala žalobce o ukončení dokazování a stanovila mu lhůtu pro nahlížení do spisu a seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí do 12.11.2008. Žalobce požádal Licenční správu dopisem ze dne 12.11.2008 o prodloužení lhůty k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí o minimálně do 20.11.2008 s tím, že v každém případě trvá na svém závěrečném návrhu, který předloží v písemné podobě ve lhůtě do 20.11.2008. Licenční správa usnesením ze dne 12.11.2008 rozhodla o prodloužení lhůty stanovené žalobci k nahlížení do spisu do 21.11.2008. Žalobce se nicméně ani v takto prodloužené lhůtě ke shromážděným podkladům nevyjádřil a avízovaný závěrečný návrh správnímu orgánu nezaslal.

Rozhodnutím Licenční správy ze dne 27.11.2008, č.j. 44860/08/07430/07400 byla žalobci na základě § 19 odst. 1 písm. b/ zákona č. 38/1994 Sb., z důvodu ohrožení zahraničně politických zájmů České republiky předmětná licence odejmuta. Správní orgán I. stupně v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že důvodem pro zahájení správního řízení byl požadavek MZV ze dne 6.10.2008, aby správní úřad z důvodu ohrožení zahraničně politických zájmů České republiky zahájil dle ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., řízení o odejmutí předmětné licence k vývozu vojenského materiálu do Gruzie. Správní orgán I. stupně dále poukázal na odůvodnění tohoto podnětu a na dopis ministra zahraničních věcí ze dne 5.11.2008. Dále uvedl, že žalobce požádal o prodloužení lhůty seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a správní úřad jeho žádosti vyhověl, nicméně žalobce této možnosti nevyužil a ve stanovené lhůtě se ke správnímu řízení nevyjádřil.

Teprve dne 8.12.2008 bylo Licenční správě doručeno vyjádření žalobce k věci samé datované týž dnem, obsahující mj. návrh na doplnění dokazování vyjádřením českého zastupitelského úřadu v Gruzii či správním spisem MZV obsahujícím doklady, jež byly podkladem vyjádření (MZV) ze dne 6.10.2008.

Napadeným rozhodnutím ministr průmyslu a obchodu zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně o odejmutí licence s odůvodněním, jak bylo popsáno shora.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., ve znění účinném k datu vydání napadeného rozhodnutí, právnická osoba oprávněná provádět obchod s vojenským materiálem může určitý vojenský materiál dovézt do České republiky, vyvézt z České republiky nebo s ním nakládat v zahraničí jen na základě, v rozsahu a za podmínek stanovených v licenci.

Podle § 16 odst. 1 zákona č. 38/1994 Sb., Ministerstvo (průmyslu a obchodu) rozhodne o žádosti o licenci po předchozím udělení souhlasu Ministerstvem zahraničních věcí ve lhůtě 60 dnů od jejího doručení. Ministerstvo zahraničních věcí se k žádosti písemně vyjádří do 20 dnů ode dne, kdy mu byl ministerstvem doručen stejnopis žádosti. Ve zvlášť složitých případech lze lhůtu k vyjádření na základě vzájemné písemné dohody ministerstev přiměřeně prodloužit.

Podle § 19 odst. 1 písm. b/ zákona č. 38/1994 Sb., udělenou licenci ministerstvo odejme, jestliže obchod s vojenským materiálem nebyl uskutečněn nebo nebyl ještě plně dokončen, a je to odůvodněno zahraničně politickými nebo bezpečnostními zájmy České republiky.

Podle § 6 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., je Ministerstvo zahraničních věcí ústředním orgánem státní správy České republiky pro oblast zahraniční politiky, v jejímž rámci vytváří koncepci a koordinuje zahraniční rozvojovou pomoc, koordinuje vnější ekonomické vztahy, podílí se na sjednávání mezinárodních sankcí a koordinuje postoje České republiky k nim.

Podle § 6 odst. 2 zákona č. 2/1969 Sb., Ministerstvo zahraničních věcí zabezpečuje vztahy České republiky k ostatním státům, mezinárodním organizacím a integračním seskupením, koordinuje aktivity vyplývající z dvoustranné a mnohostranné spolupráce, s výjimkou věcí náležejících do působnosti Ministerstva spravedlnosti.

Podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

Podle § 36 odst. 3 správního řádu nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Podle § 50 odst. 1 správního řádu podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.

Podle § 50 odst. 4 správního řádu pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Podle § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.

Podle § 51 odst. 2 správního řádu o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.

Podle § 53 odst. 6 správního řádu o provedení důkazu listinou se učiní záznam do spisu. Za přítomnosti účastníků nebo zúčastněných osob, anebo účastní-li se úkonu veřejnost, se důkaz listinou provede tak, že se listina přečte nebo sdělí její obsah.

Podle § 68 odst. 3 správního řádu v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Podle § 69 odst. 1 správního řádu v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede označení "rozhodnutí" nebo jiné označení stanovené zákonem. Písemné vyhotovení rozhodnutí dále musí obsahovat označení správního orgánu, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Podpis oprávněné úřední osoby je na stejnopisu možno nahradit doložkou "vlastní rukou" nebo zkratkou "v. r." u příjmení oprávněné úřední osoby a doložkou "Za správnost vyhotovení:" s uvedením jména, příjmení a podpisu úřední osoby, která odpovídá za písemné vyhotovení rozhodnutí.

Podle § 149 odst. 1 správního řádu závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.

Podle § 149 odst. 4 správního řádu jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.

Podle § 149 odst. 5 správního řádu nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal závazné stanovisko. Jestliže správní orgán při své úřední činnosti zjistí, že jiný správní orgán učinil nezákonné závazné stanovisko, dá podnět správnímu orgánu příslušnému k přezkumnému řízení a vyčká jeho rozhodnutí.

Soud o věci uvažil takto:

Námítka vytykající žalovanému porušení § 69 odst. 1 správního řádu je nedůvodná. Napadené rozhodnutí v souladu s citovaným ustanovením obsahuje označení „rozhodnutí“ a to, že žalovaný toto označení doplnil slovním spojením „o rozkladu“, na věci nic nemění. Jedná se toliko o upřesňující a navíc zcela pravdivý údaj o charakteru daného rozhodnutí, který nemůže nikoho mást a žalovanému jej rozhodně nelze vytýkat.

Soud nepřisvědčil námitce žalobce, že byl zkrácen na svých procesních právech účastníka správního řízení tím, že žalovaný i nalézací správní úřad před ním utajili důvody, které je vedly k vydání rozhodnutí ve věci samé, čímž byla žalobci znemožněna účast v řízení, zejména pak právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Důvody, na jejichž základě bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně o odejmutí předmětné licence žalobci, a stejně tak i důvody, pro které žalovaný zamítl žalobcův rozklad, jsou popsány v odůvodnění obou rozhodnutí. Tamtéž jsou uvedeny rovněž všechny podklady, ze kterých správní orgány obou stupňů při rozhodování vycházely, přičemž spisový materiál v dané věci žádný jiný podklad rozhodnutí, jenž by před žalobcem zůstal „utajen“, neobsahuje. Žalobci byla v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost, aby se ve lhůtě stanovené správním orgánem seznámil s obsahem spisového materiálu a s podklady rozhodnutí, které správní orgán shromáždil. Je pouze věcí žalobce, že tohoto práva nevyužil. Vzhledem k výše uvedenému nemůže účinně namítat, že mu bylo upřeno právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že písemná stanoviska MZV obsažená v podnětu k zahájení řízení o odejmutí předmětné licence žalobci či ve vyžádaném „upřesňujícím“ vyjádření ministra zahraničních věcí nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 16 zákona č. 38/1994 Sb. Pro úplnost soud na tomto místě uvádí, že do 30.9.2009 zmíněné ustanovení hovořilo o předchozím „souhlasu“ MZV; pojem „závazné stanovisko“ byl do tohoto ustanovení vtělen až při novelizaci provedené zákonem č. 220/2009 Sb., která nabyla účinnosti dne 1.10.2009. Tato skutečnost je nicméně irelevantní, neboť judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že i souhlas MZV vydávaný k žádosti o licenci podle § 16 zákona č. 38/1994 Sb., ve znění účinném do 30.9.2009 je nutno považovat za závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu (viz rozsudek NSS ze dne 22.10.2009 č.j. 9 As 21/2009 – 150 vydaný v jiné věci týčž účastníků řízení).

V souzené věci se nicméně nejedná o řízení o žádosti o udělení licence k vývozu vojenského materiálu (min) do Gruzie podle § 16 zákona č. 38/1994 Sb., ale o řízení o odejmutí licence, která byla již dříve žalobci udělena, podle § 19 odst. 1 písm. b/ téhož zákona. Podle tohoto ustanovení žalovaný udělenou licenci odejme, jestliže obchod s vojenským materiálem dosud nebyl uskutečněn nebo nebyl ještě plně dokončen a zároveň je-li odejmutí licence odůvodněno zahraničně politickými nebo bezpečnostními zájmy České republiky. Zmíněné ustanovení, na rozdíl od § 16 zákona č. 38/1994 Sb., nepodmiňuje vydání rozhodnutí o odejmutí licence vydáním předchozího stanoviska MZV, z čehož je nutno dovodit, že MZV v rámci řízení o odejmutí licence skutečně žádné závazné stanovisko nevydává. Úkony MZV, jakož i ministra zahraničních věcí stojícího v čele tohoto ústředního správního úřadu, které byly učiněny v průběhu řízení o odnětí předmětné licence žalobci, tedy nejsou závaznými stanovisky dotčeného správního orgánu vydanými podle § 149 správního řádu. Dopis politického ředitele MZV ze dne 6.10.2008 byl toliko podnětem k zahájení řízení o odejmutí licence z moci úřední, dopis ministra zahraničních věcí ze dne 5.11.2008 lze dle jeho obsahu za považovat bližší zdůvodnění předchozího podnětu k zahájení řízení, učiněné na základě předchozí žádosti žalovaného.

Neopodstatněná je námitka vytýkající žalovanému porušení § 53 odst. 6 správního řádu tím, že neprovedl dokazování těmito úkony MZV, které žalobce považuje za listinné důkazní prostředky. Výše zmíněné úkony MZV totiž nejsou listinnými důkazními prostředky, s jejichž pomocí by žalovaný měl provádět dokazování. Jak již bylo uvedeno shora, jedná se o podnět k zahájení řízení z moci úřední a o zdůvodnění tohoto podnětu, a tedy o podklad pro vydání rozhodnutí, který žalovaný obdržel od jiného správního orgánu. Ustanovení § 50 odst. 1 správního řádu, které stanoví, co všechno může sloužit jako podklad pro vydání rozhodnutí, zřetelně rozlišuje mezi „důkazy“ a „podklady od jiných správních orgánů,“ z čehož je nutno dovodit, že podklady od jiných správních orgánů zákonodárce za důkaz nepovažuje. Mezi podnětem k zahájení řízení z moci úřední, který vzešel od jiného správního orgánu, včetně jeho následného zdůvodnění, a dalšími důkazy, mezi něž patří i důkazy listinou, je tedy nutno rozlišovat. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30.5.2012 č.j. 9 As 76/2011 – 130, ustanovení § 53 odst. 6 správního řádu není možné aplikovat na všechny písemnosti, dokumenty a listiny, které jsou součástí spisu a které slouží jako podklady pro rozhodnutí, nýbrž pouze na důkazy prováděné listinami. Nutno dodat, že v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k jednoznačnému závěru, že ani závazné stanovisko dotčeného správního orgánu není listinou, kterou by mělo být v řízení prováděno dokazování.

Ani podnět k zahájení řízení, i když je učiněn (a většinou tomu tak bude) v písemné formě, nelze považovat za standardní důkazní prostředek, na základě kterého je nutno provádět důkaz listinou. Plně postačí, je-li tento podklad pro vydání rozhodnutí založen do spisu. To nic nemění na povinnosti správního orgánu umožnit účastníku řízení, aby se i s tímto podkladem pro rozhodnutí mohl seznámit a vyjádřit se k němu. Jak již bylo soudem uvedeno shora, této povinnosti vyplývající z § 36 odst. 3 správního řádu žalovaný v projednávané věci dostal. Jinou otázkou je ale, zda podklady rozhodnutí, které žalovaný shromáždil a na jejichž základě v dané věci rozhodl, byly dostatečné.

Z obsahu spisového materiálu a rovněž z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že *jedinými podklady*, které měl žalovaný k dispozici a z nichž vycházel při vydání rozhodnutí ve věci samé, byl výše zmíněný podnět MZV k zahájení řízení o odejmutí předmětné licence žalobci a jeho zdůvodnění ze strany ministra zahraničních věcí, které se co do svého obsahu v podstatě kryje s předchozím podnětem. Jak již soud dovodil shora, tyto úkony nejsou závaznými stanovisky ve smyslu § 16 zákona č. 38/1994 Sb., ve spojení s § 149 správního řádu. Pro žalovaného tedy tyto podklady rozhodnutí nebyly závazné, což znamená, že je žalovaný byl povinen hodnotit podle své úvahy a v souladu s § 50 odst. 4 správního řádu přitom měl pečlivě přihlížet ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedl žalobce jako účastník daného řízení. Tuto zákonem stanovenou povinnost však žalovaný nesplnil.

Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí pouze konstatoval obsah podnětu MZV k zahájení řízení a dále zmínil, že ministr zahraničních věcí původní požadavek MZV potvrdil. Žádné vlastní úvahy ohledně naplnění důvodů pro odejmutí předmětné licence žalobci však v rozhodnutí neuvedl. Podle výrokové části rozhodnutí byla licence žalobci odňata z důvodu ohrožení zahraničně politických zájmů České republiky. Soud se neztotožňuje s názorem žalobce, že pojem „zahraničně politický zájem“ země je neurčitým právním pojmem, který je nutno nejprve vyložit, neboť má za to, že význam tohoto obecného slovního spojení je každému zřejmý. V souzené věci nicméně bylo v zájmu přezkoumatelnosti rozhodnutí nezbytné, aby žalovaný specifikoval, jaký konkrétní zahraničně politický zájem České republiky byl realizací předmětné licence ohrožen. Samotné konstatování tohoto faktu ve výroku rozhodnutí naprosto nepostačuje. Správní orgán I. stupně toto zcela opomněl,

a neučinil tak ani orgán rozhodující o rozkladu. Ten v odůvodnění napadeného rozhodnutí po shrnutí dosavadního průběhu řízení označil MZV s poukazem na příslušná ustanovení zákona č. 2/1969 Sb., za nejkompetentnější subjekt pro hodnocení a posuzování zahraničně politických zájmů České republiky, a k věci samé uvedl, že Licenční správa považovala důvody obsažené v písemných vyjádřeních MZV, ověřené žádostí adresovanou ministru zahraničních věcí, za závažné. Ani orgán rozhodující o rozkladu však neuvedl, jaký konkrétní zahraničně politický zájem České republiky byl realizací předmětné licence ohrožen, a zatížil tak napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Soud proto přisvědčil žalobní námitce, kterou je žalovanému vytýkáno, že v napadeném rozhodnutí nevymezil, v čem konkrétně spočívají „zahraničně politické zájmy ČR“ a jak jsou obchodem s konkrétním vojenským materiálem, k němuž se předmětná licence upíná, dotčeny.

Soud považuje za potřebné zdůraznit, že nijak nezpochybňuje působnost, která podle zákona náleží Ministerstvu zahraničních věcí v oblasti utváření zahraniční politiky státu. Tato zákonem založená působnost MZV však neopravňuje žalovaného k tomu, aby při rozhodování v dané věci mechanicky vycházel z tvrzení MZV obsažených v podnětu k zahájení řízení o odnětí licence, aniž by na základě *vlastních úvah* posoudil, zda jsou jemu předkládané informace opodstatněné a dostatečné pro rozhodnutí ve věci samé. Uvedené platí tím spíše, že úkony MZV, které z nichž žalovaný při rozhodování vycházel, jsou toliko nezávaznými podklady rozhodnutí, které je žalovaný povinen tyto hodnotit podle své úvahy (§ 50 odst. 4 správního řádu). S výjimkou kusého konstatování žalovaného, že Licenční správa považovala důvody obsažené v písemných vyjádřeních MZV za závažné, napadené rozhodnutí v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu žádné vlastní úvahy žalovaného, jimiž se řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a při výkladu relevantních právních předpisů, neobsahuje.

Žalobce už v rozkladu podaném proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně namítal neúplnost, nepravdivost a neaktuálnost údajů o situaci v Gruzii, které jsou obsaženy ve „vyjádřeních“ MZV a domáhal se ověření jejich aktuálnosti a pravdivosti žalovaným. Za tímto účelem také navrhl řadu důkazních prostředků. Žalovaný se s těmito tvrzeními žalobce a důkazními návrhy v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal pouze tím způsobem, že provádění dalších důkazů za účelem potvrzení skutečností obsažených ve vyjádřeních MZV označil za nepotřebné s ohledem na to, že MZV považuje za nejkompetentnější subjekt pro hodnocení či posuzování zahraničně politických zájmů ČR, který „dlouhodobě monitoruje zahraničně politickou situaci v ostatních státech.“ Takové vypořádání s argumentací, v níž žalobce s použitím konkrétních argumentů rozporoval neúplnost, nepravdivost a neaktuálnost údajů o situaci v Gruzii uváděných MZV, a s návrhy žalobce na provedení důkazů považuje soud za naprosto nedostatečné. Ze samotné kompetence MZV při utváření zahraniční politiky státu nelze v žádném případě dovozovat absolutní neomylnost tohoto správního úřadu a pravdivost všech jím sdělených údajů. Soud nemohl přehlédnout, že údaje obsažené v podnětu MZV k zahájení řízení o odnětí předmětné licence jsou formulovány poměrně obecně a především nejsou opřeny o žádné zdroje, z nichž MZV tyto údaje čerpal. MZV například sdělilo, že pozastavení vývozů do Gruzie deklarovaly i další členské země EU, aniž by specifikovalo, o které země se jedná a z jakého zdroje tato informace pochází. Nekonkrétní odkaz MZV na „jiné státy EU“ proto žalobce právem odmítá jako ničím nedoložený a nepřezkoumatelný.

Jestliže žalobce pravdivost a aktuálnost údajů uváděných MZV zpochybňoval s pomocí konkrétních argumentů, bylo na žalovaném, aby se těmito námitkami zabýval a opatřil si další podklady rozhodnutí, které by správnost a aktuálnost údajů uváděných MZV

potvrzovaly. Žalovaný se měl dle názoru soudu obrátit na MZV se žádostí o doplnění a konkretizaci údajů o aktuální situaci v Gruzii a o vyjádření k relevanci údajů uváděných v tomto směru žalobcem. Zároveň měl MZV požádat, aby mu doložilo podklady, ze kterých jeho informace pocházejí. Na základě těchto dalších podkladů mohl posoudit, zda je zapotřebí provádět ještě další, žalobcem označené důkazy. Nic takového však žalovaný neučinil, žádné další podklady pro rozhodnutí si neopatřil a s námitkami žalobce zpochybňujícími údaje MZV o situaci v daném regionu se náležitě nevypořádal, stejně jako se nevypořádal s jeho návrhy na provedení důkazů. Jak již bylo řečeno, samotné konstatování žalovaného, že MZV je nejkompetentnějším subjektem pro hodnocení či posuzování zahraničně politických zájmů ČR, za náležité vypořádání žalobcových námitek považovat nelze a uvedené konstatování rovněž samo o sobě nepostačuje ke zdůvodnění nadbytečnosti provedení žalobcem navržených důkazů.

Na tomto místě soud považuje za nutné zdůraznit, že podklady, na základě kterých žalovaný rozhodne o odnětí dříve udělené licence k vývozu vojenského materiálu, musí být natolik určité a nezpochybnitelné, aby jednoznačně odůvodňovaly potřebu tohoto kroku vyvolanou existencí určitého zahraničně politického nebo bezpečnostního zájmu České republiky. Je totiž třeba vzít v potaz, že rozhodnutím o odnětí licence je zasahováno do již pravomocně přiznaného práva daného subjektu realizovat na základě dříve udělené licence konkrétní obchod s vojenským materiálem. V případě řízení o udělení licence judikatura správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.10.2009 č.j. 9 As 21/2009 – 150) dovodila, že obsah negativního závazného stanoviska MZV k udělení licence by měl alespoň v základní rovině odpovídat požadavkům kladeným na odůvodnění správního rozhodnutí. Závazné stanovisko nemůže být formulováno příliš obecně a nesmí postrádat odůvodnění, zejména pokud jde o jeho důvody, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se dotčený správní orgán (MZV) řídil při jejich hodnocení a při výkladu příslušných předpisů. Protože rozhodnutím o odnětí licence je zasahováno do již pravomocně přiznaného práva daného subjektu realizovat na základě dříve udělené licence konkrétní obchod s vojenským materiálem, je dle názoru soudu nutno obdobné obsahové požadavky klást i na podklad pro rozhodnutí o odnětí licence, kterým je úkon, jímž se MZV domáhá odnětí již udělené licence určitému subjektu s poukazem na existenci určitého zahraničně politického zájmu České republiky, se kterým by realizace obchodu s vojenským materiálem podle licence byla v rozporu.

V souzené věci úkony MZV, které tvořily podklad rozhodnutí žalovaného, výše nastíněným požadavkům nevyhovují už z toho důvodu, že nejsou opřeny o žádné konkrétní podklady (zdroje), ze kterých MZV údaje v nich obsažené čerpal. Tuto nedostatečnost nezhojil v průběhu správního řízení ani žalovaný, který nevyzval MZV ke konkretizaci údajů o aktuální situaci v Gruzii a k doložení podkladů, ze kterých tyto údaje pocházejí. Soud proto přisvědčil žalobní námitce, že napadené rozhodnutí bylo vydáno *na základě nedostatečně zjištěného stavu věci*, neboť úkony MZV byly prokazatelně jediným podkladem, z něhož žalovaný při vydání rozhodnutí vycházel. Žalovaný tedy při vydání napadeného rozhodnutí porušil § 3 správního řádu, který mu ukládá postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 téhož zákona.

K námitce uplatněné žalobcem při ústním jednání před soudem, že k jeho jiným žádostem o udělení licence na vývoz jiných zbraní do Gruzie vydalo MZV stanoviska, která se svým obsahem zásadně liší od vyjádření MZV v nyní projednávané věci, soud přihlížet nemohl, neboť byla vznesena až po uplynutí zákonem stanovené lhůty pro rozšíření žaloby

(§ 71 odst. 2 s.ř.s.). Pokud by tak soud učinil, tedy pokud by překročil rozsah včas uplatněných žalobních námitek, jednal by v rozporu s ustanoveními § 75 odst. 2 s.ř.s. a § 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s., které mu ukládají přezkoumat napadené rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů uplatněných v zákonem stanovené lhůtě.

Soud ovšem nemohl přihlížet ani k nové argumentaci žalovaného obsažené v jeho vyjádření k žalobě, která nebyla součástí odůvodnění napadeného rozhodnutí. Předmětem soudního přezkumu je zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu jakožto správního aktu, který bezprostředně zasahuje do právní sféry žalobce. Vyjádření žalovaného k žalobě je toliko procesním úkonem správního orgánu učiněným v rámci řízení před soudem, který se práv a povinností žalobce nedotýká, netvoří jeden celek s přezkoumávaným rozhodnutím, a proto jím nemohou být zhojeny nedostatky a vady napadeného rozhodnutí mající za následek jeho nezákonnost.

Lze shrnout, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože v jeho odůvodnění absentují nejen úvahy, jimiž se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a při výkladu relevantních právních předpisů, ale též náležité vypořádání konkrétních námitek žalobce o aktuální situaci v Gruzii. Soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost pro výše vytčené vady řízení zrušil (§ 78 odst. 1 s.ř.s.) a v souladu s ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Zásadní nedostatky, k nimž došlo při zjišťování skutkového stavu věci v řízení před správním orgánem, nelze napravit v přezkumném řízení před správním soudem. Provedení jakýchkoliv důkazů před soudem by navíc nemohlo zhojit vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Proto soud při ústním jednání rozhodl, že nebude provádět žalobcem navržené důkazy.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, jsou tvořeny těmito položkami: 1. zaplaceným soudním poplatkem ve výši 2.000,- Kč, 2. náklady souvisejícími s právním zastoupením žalobce advokátem, které jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za celkem čtyři úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, replika, účast při jednání soudu), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu - vyhlášky č. 177/1996 Sb., 2.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 3 písm. f/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), a dále čtyřmi paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), 3. cestovným advokáta ve výši 2.912,- Kč za jízdu z Brna do Prahy a zpět, celkem 410 km vozidlem Kia Magentis reg. zn. 4B76323 při náhradě 3,70 Kč/1 km, průměrné spotřebě vozidla na 100 km dle technického průkazu ve výši 9,75 litru a při průměrné ceně pohonných hmot 34,90 Kč za litr (dle vyhl. č. 429/2011 Sb., a podle § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.), 4. náhradou za promeškaný čas advokáta za cestu k jednání u soudu a zpět v trvání 10 půlhodin á 100,- Kč, celkem tedy 1000,-Kč (§ 14 odst. 1, 3 vyhl. č. 177/1996 Sb.), 5. částkou 2837,50 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tak činí 18.349,50 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta

JUDr. Radka Ondruše (§ 149 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 64 s.ř.s.). Závěrem soud uvádí, že vynaložení dalších nákladů v souvislosti s uskutečněním dalších úkonů právní služby, jejichž náhrady se žalobce domáhal podáním ze dne 29.11.2012 (další porada s klientem či cestovné za jízdy za klientem a s tím související náhrady za promeškaný čas), žalobce ničím neprokázal, a soud proto žalobci náhradu těchto nákladů nepřiznal.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. listopadu 2012

JUDr. Ivanka Havlíková v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Matznerová, DiS.